

OBSAH

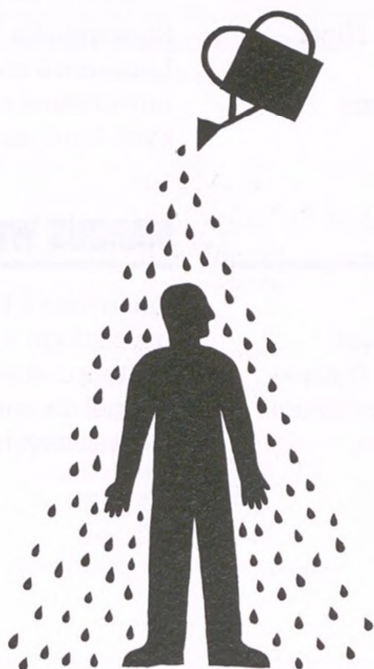
10 ÚVOD

FILOZOFICKÉ KOŘENY

PSYCHOLOGIE VE STAVU ZRODU

- 18 Čtyři temperamenty osobnosti
Galénos
- 20 V tomto stroji je myslící duše
René Descartes
- 22 Dormez!
Abbé Faria
- 24 Pojmy se stávají silou, jestliže si vzájemně odporují
Johann Friedrich Herbart
- 26 Být oním já, jímž opravdu jsme
Søren Kierkegaard
- 28 Osobnost je utvářena přírodou a výchovou
Francis Galton
- 30 Zákony hysterie jsou univerzální
Jean-Martin Charcot
- 31 Příznačná destrukce vnitřních spojů psyché
Emil Kraepelin
- 32 Počátky duševního života se datují od počátku života
Wilhelm Wundt

- 38 Význam slova „vědomí“ známe, pokud nás někdo nepožádá, abychom je definovali
William James
- 46 Adolescence je novým zrozením
G. Stanley Hall
- 48 24 hodin poté, co se něčemu naučíme, dvě třetiny z toho zapomeneme
Hermann Ebbinghaus
- 50 Inteligence jednotlivce není fixní kvantita
Alfred Binet
- 54 Nevědomí vidí muže za záclonou
Pierre Janet

BEHAVIORISMUS REAGUJEME NA SVÉ OKOLÍ

- 60 Pohled na chutnou potravu vyvolává v ústech hladového člověka slinění
Ivan P. Pavlov
- 62 Neužitečné akty jsou vymazány
Edward Thorndike
- 66 Kdokoli, bez ohledu na svou přirozenost, může být vychován tak, že bude čímkoli
John B. Watson
- 72 To velké, Bohem dané bludiště, jímž je náš lidský svět
Edward Tolman
- 74 Jakmile krysa navštívila náš pytel zrní, můžeme počítat s tím, že se vrátí
Edwin Guthrie
- 75 Nic není přirozenější, než že kočka „miluje“ krysu
Zing-Yang Kuo
- 76 Učení zkrátka není možné
Karl Lashley
- 77 Vtištění nemůže být zapomenuto
Konrad Lorenz
- 78 Chování je formováno pozitivním a negativním posilováním
B. F. Skinner
- 86 Přestaňte si představovat scénu a uvolněte se
Joseph Wolpe

PSYCHOTERAPIE

CHOVÁNÍ JE URČOVÁNO NEVĚDOMÍM

- 92 **Nevědomí je pravou psychickou realitou**
Sigmund Freud
- 100 **Neurotik s sebou neustále nese pocit méněcennosti**
Alfred Adler
- 102 **Kolektivní nevědomí tvoří archetypy**
Carl Jung
- 108 **Zápas mezi instinktem života a smrti přetrvává po celý život**
Melanie Kleinová
- 110 **Tyranie „měl bych“**
Karen Horneyová
- 111 **Superego je vidět, když nepřátelsky konfrontuje ego**
Anna Freudová
- 112 **Pravdu lépe snášíme, jedině když ji sami odhalíme** Fritz Perls
- 118 **Je skandálně nedostatečné poskytnout cizímu dítěti lásku a domov**
Donald Winnicott
- 122 **Nevědomí je řečí toho Druhého v nás**
Jacques Lacan
- 124 **Úkolem člověka je, aby zrodil sám sebe**
Erich Fromm

130 **Dobry život je proces, ne stav byti**
Carl Rogers

138 **Čím člověk může být, tím musí být**
Abraham Maslow

140 **Utrpení přestává být utrpením ve chvíli, kdy najde svůj smysl**
Viktor Frankl

141 **Bezbolestně se člověk člověkem nestane**
Rollo May

142 **Racionální názory vytvářejí zdravé emoční důsledky**
Albert Ellis

146 **Rodina je „továrna“, kde se vyrábějí lidé**
Virginia Satirová

148 **Zapni se, nalaď se, vypadni**
Timothy Leary

149 **Vhled může způsobit slepotu**
Paul Watzlawick

150 **Šílenství nemusí být jen konec života, může být začátkem nového**
R. D. Laing

152 **Náš osud neurčuje minulost** Boris Cyrulnik

154 **Jenom hodní lidé mají deprese**
Dorothy Roweová

155 **Otcové podléhají pravidlu mlčení**
Guy Corneau

KOGNITIVNÍ PSYCHOLOGIE

MOZEK JAKO DATOVÝ PROCESOR

160 **Instinkt jako dynamický vzorec** Wolfgang Köhler

162 **Vyrušení při úkolu výrazně zvyšuje pravděpodobnost, že si ho zapamatujeme**
Bluma Zeigarniková

163 **Když dítě slyší kroky, aktivuje se shluk neuronů**
Donald Hebb

164 **Poznání je proces, ne produkt**
Jerome Bruner

166 **Člověka s přesvědčením lze změnit jen těžko**
Leon Festinger

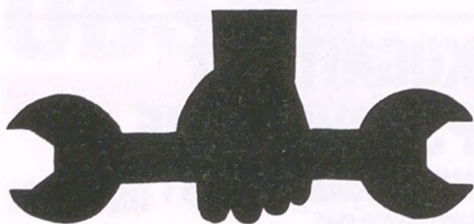
168 **Magické číslo sedm plus nebo minus dva**
George Armitage Miller

174 **Na povrchu je toho víc, než oči vidí**
Aaron Beck

178 **V každém okamžiku dokážeme vnímat pouze jeden hlas**
Donald Broadbent

186 **Šíp času se ohýbá do smyčky**
Endel Tulving

192 **Vnímání je zvenčí řízená halucinace** Roger N. Shepard

193 Neustále pátráme po kauzálních spojeních
Daniel Kahneman

194 Události a emoce se ukládají do paměti společně
Gordon H. Bower

196 Emoce jsou jako splašený kuň
Paul Ekman

198 Extáze je krokem do alternativní reality
Mihály Csíkszentmihályi

200 Šťastní lidé jsou vysoce společenští
Martin Seligman

202 To, čemu věříme s plným přesvědčením, nemusí být nutně pravda
Elizabeth Loftusová

208 Sedm hříchů paměti
Daniel Schacter

210 Člověk není totéž co jeho myšlenky
Jon Kabat-Zinn

211 Existují obavy, že biologie zpochybní vše, co považujeme za svaté
Steven Pinker

212 Rituály kompulzivního chování jsou pokusem, jak ovládnout nutkové myšlenky
Paul Salkovskis

SOCIÁLNÍ PSYCHOLOGIE

ŽIJEME VE SVĚTĚ
SPOLU S DALŠÍMI LIDMI

218 Člověk nemůže porozumět systému, dokud se ho nepokusí změnit
Kurt Lewin

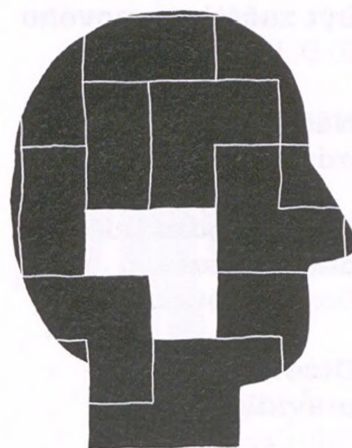
224 Jak silné je tíhnutí k sociální konformitě?
Solomon Asch

228 Život je jako divadelní představení
Erving Goffman

230 Čím častěji člověk něco vidí, tím víc se mu to líbí
Robert Zajonc

236 Kdo má rád schopné ženy?
Janet Taylor Spenceová

237 Bleskové vzpomínky produkují události s vysokým emocionálním nábojem
Roger Brown

238 Cílem není posouvat hranice vědomostí, ale být v centru vědění
Serge Moscovici

240 Od přírody jsme sociální tvorové
William Glasser

242 Věříme, že lidé dostanou, co si zaslouží
Melvin Lerner

244 Lidé, kteří dělají šílené věci, nemusí být nutně šílenci
Elliot Aronson

246 Lidé dělají to, co se jim řekne
Stanley Milgram

254 Co se stane, když slušné lidi postavíme do špatné situace?
Philip Zimbardo

256 Trauma je třeba chápat jako vztah mezi jednotlivcem a společností
Ignacio Martín-Baró

VÝVOJOVÁ PSYCHOLOGIE

OD KOJENCE PO DOSPĚLÉHO

- 262 **Cílem vzdělávání je vytvářet lidi schopné dělat nové věci**
Jean Piaget
- 270 **Základní kognitivní procesy, hluboko zakořeněné struktury, jsou vskutku univerzální**
Pierre Dasen
- 271 **Za dítě není zodpovědný žádný konkrétní rodič**
Bruno Bettelheim
- 272 **Vše, co roste, má svůj plán** Erik Erikson
- 274 **Rané citové vazby jsou nedílnou součástí lidské přirozenosti** John Bowlby
- 278 **Konejšivý tělesný kontakt je nesmírně důležitý**
Harry Harlow
- 279 **Připravujeme děti na život, o jehož průběhu nevíme zhola nic**
Françoise Doltoová
- 280 **Citlivá matka vytváří bezpečnou vazbu**
Mary Ainsworthová
- 282 **Kdo učí děti nenávidět lidi jiné rasy a obávat se jich?**
Kenneth Clark
- 284 **Dívky dostávají lepší známky než chlapci**
Eleanor E. Maccobyová

- 286 **Většinu lidského chování se člověk učí nápodobou**
Albert Bandura
- 292 **Morálka se vyvíjí v šesti stadiích**
Lawrence Kohlberg
- 294 **Řečový orgán roste jako kterýkoliv jiný tělesný orgán**
Noam Chomsky
- 298 **Autismus je extrémní formou mužského mozku**
Simon Baron-Cohen

PSYCHOLOGIE OSOBNOSTI

OSOBNOST A INTELIGENCE

- 304 **Vyjmenujte co nejvíce možných způsobů použití párátko, které vás napadnou**
J. P. Guilford
- 306 **Měl Robinson Crusoe osobnostní rysy před příchodem Pátka?**
Gordon Allport
- 314 **Obecná inteligence se skládá z fluidní a krystalické inteligence**
Raymond Cattell
- 316 **Mezi šílenstvím a genialitou existuje spojitost** Hans J. Eysenck
- 322 **Hnací silou výkonu jsou tři hlavní motivace**
David C. McClelland

- 324 **Emoce je v zásadě nevědomý proces**
Nico Frijda
- 326 **Chování bez podnětů z okolního prostředí by bylo absurdně chaotické**
Walter Mischel
- 328 **V psychiatrických léčebnách nejsme schopni rozeznat duševně zdravé od duševně chorých**
David Rosehan
- 330 **Tři tváře Evy**
Thigpen & Cleckley

332 DALŠÍ PSYCHOLOGOVÉ

340 VÝKLADOVÝ SLOVNÍK

344 REJSTŘÍK

351 PODĚKOVÁNÍ

